

ČÁST E

VYHODNOCENÍ PŘÍNOSU 1. AKTUALIZACE ZÚR SK K NAPLNĚNÍ PRIORITY ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ PRO ZAJIŠTĚNÍ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ OBSAŽENÝCH V PÚR

Objednatel: Krajský úřad Středočeského kraje
Zborovská 11
150 21 Praha 5

Zpracovatelé: RNDr. Vojtěch Vyhnálek CSc.
Mgr. Pavla Dušková
EIA SERVIS s.r.o.
U Malše 20
370 01 České Budějovice

Ing. arch. Vlasta Poláčková
Ing. Josef Smíšek
RNDr. Jiří Jedlička
Urbanistický atelier UP24
K Červenému vrchu 845/2b
160 00 Praha 6

VYHODNOCENÍ PŘÍNOSU 1. AKTUALIZACE ZÚR SK K NAPLNĚNÍ PRIORITY ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ PRO ZAJIŠTĚNÍ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ OBSAŽENÝCH V PÚR

PÚR ČR, ve znění Aktualizace č.1, která byla pořízena Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, byla schválena vládou ČR usnesením č. 276 ze dne 15. 4. 2015.

V následujícím textu je uvedeno vyhodnocení přínosu 1. aktualizace ZÚR SK k naplnění těchto priorit. Články jsou očíslovány dle PÚR ČR, ve znění Aktualizace č.1:

(14) Ve veřejném zájmu chránit a rozvíjet přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Zachovat ráz jedinečné urbanistické struktury území, struktury osídlení a jedinečné kulturní krajiny, které jsou výrazem identity území, jeho historie a tradice. Tato území mají značnou hodnotu, např. i jako turistické atraktivity. Jejich ochrana by měla být provázána s potřebami ekonomického a sociálního rozvoje v souladu s principy udržitelného rozvoje. V některých případech je nutná cílená ochrana míst zvláštního zájmu, v jiných případech je třeba chránit, respektive obnovit celé krajinné celky. Krajina je živým v čase proměnným celkem, který vyžaduje tvůrčí, avšak citlivý přístup k vyváženému všestrannému rozvoji tak, aby byly zachovány její stěžejní kulturní, přírodní a užitné hodnoty. Bránit upadání venkovské krajiny jako důsledek nedostatku lidských zásahů.

Již v územně analytických podkladech kraje byly stanoveny hodnoty území, a to jak vyplývající ze zákonných předpisů, tak hodnoty zjištěné aktuálním průzkumem a rozbohem. 1. aktualizace ZÚR SK tyto hodnoty respektuje a vytváří podmínky pro jejich zachování a rozvíjení. Vzhledem k obsahu 1. aktualizace ZÚR SK – vložení koridorů dopravní infrastruktury - jsou některé hodnoty území dotčeny.

Vliv řešení 1. aktualizace ZÚR SK na stav a vývoj hodnot řešeného území je posouzen v části C. Vyhodnocení vlivů na skutečnosti zjištěné v územně analytických podkladech.

Pro minimalizaci vlivů na tyto hodnoty navrhuje 1. aktualizace ZÚR SK řadu opatření - viz bod 5. článek (120), bod 9. článek (143) a bod 10. článek (191a) výrokové části a výkresy části C. Vyhodnocení vlivů na skutečnosti zjištěné v územně analytických podkladech.

(14a) Při plánování rozvoje venkovských území a oblastí dbát na rozvoj primárního sektoru při zohlednění ochrany kvalitní zemědělské, především orné půdy a ekologických funkcí krajiny.

Rovněž u tohoto článku lze uvést, že pro minimalizaci vlivu na tyto skutečnosti navrhuje 1. aktualizace ZÚR SK opatření - viz bod 5. článek (120), bod 9. článek (143) a bod 10. článek (191a) výrokové části 1. aktualizace ZÚR SK. Kromě toho je třeba uvést, že i ZÚR SK (2011) navrhuje další opatření, která zůstávají v platnosti.

(15) Předcházet při změnách nebo vytváření urbánního prostředí prostorově sociální segregaci s negativními vlivy na sociální soudržnost obyvatel. Analyzovat hlavní mechanismy, jimiž k segregaci dochází, zvažovat existující a potenciální důsledky a navrhnout při územně plánovací činnosti řešení, vhodná pro prevenci nežádoucí míry segregace nebo snížení její úrovně.

1. aktualizace ZÚR SK nemá na tyto procesy přímý vliv. Vytvářením územně technických podmínek pro sociální rozvoj území je stanoven základní rámec i pro řešení těchto negativních jevů.

(16) Při stanovování způsobu využití území v územně plánovací dokumentaci dávat přednost komplexním řešením před uplatňováním jednostranných hledisek a požadavků, které ve svých důsledcích zhoršují stav i hodnoty území. Vhodná řešení územního rozvoje je zapotřebí hledat ve spolupráci s obyvateli území i s jeho uživateli a v souladu s určením a charakterem oblastí, os, ploch a koridorů vymezených v PÚR ČR.

Při vyhodnocení vlivů 1. aktualizace ZÚR SK na udržitelný rozvoj byly zohledňovány důsledky pro všechny tři „pilíře“ udržitelného rozvoje území. Návrh koridorů dopravní infrastruktury bude znamenat zlepšení sociálních a ekonomických podmínek obyvatelstva včetně rozvoje sídelní struktury a kladně ovlivní i hospodářství z hlediska celorepublikového. Na druhou stranu se nelze vyhnout některým negativním vlivům na životní prostředí, přírodu a krajinu. Pro omezení těchto vlivů navrhuje 1. aktualizace ZÚR SK řadu opatření - viz bod 5. článek (120), bod 9. článek (143) a bod 10. článek (191a) výrokové části 1. aktualizace ZÚR SK.

(16a) Při územně plánovací činnosti vycházet z principu integrovaného rozvoje území, zejména měst a regionů, který představuje objektivní a komplexní posuzování a následné koordinování prostorových, odvětvových a časových hledisek.

V rámci Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území bylo konstatováno, že realizace dálnice D3 včetně Václavické spojky bude mít převážně kladné vlivy na sociální a ekonomické podmínky života obyvatel dotčené oblasti, ale i celé republiky. Mezi tyto vlivy patří zejména:

- zlepšení propojení České republiky s Rakouskem, respektive s Evropou
- zlepšení napojení Tábora a Českých Budějovic
- zlepšení dopravního napojení center osídlení Jílové u Prahy, Týnec nad Sázavou, Neveklov, Benešov, Sedlčany, Sedlec - Prčice
- zlepšení dopravní obsluhy (úspora času při jízdách obyvatel do škol a za prací, zlepšení podmínek pro podnikání, zlepšení parametrů životního prostředí v místech, odkud bude doprava odvedena)
- zvýšení atraktivity území pro bydlení a podnikání, snadnější dostupnost služeb, práce i rekreace
- kladné přínosy pro dopravu a druhotně pro sociální podmínky mají i kladný ekonomický dopad – finanční úspory

(17) Vytvářet v území podmínky k odstraňování důsledků hospodářských změn lokalizací zastavitelných ploch pro vytváření pracovních příležitostí zejména v hospodářsky problémových regionech a napomoci tak řešení problémů v těchto územích.

Umístění nové dopravní trasy může iniciovat hospodářské aktivity i v územích, která leží mimo Metropolitní rozvojovou oblast Praha a mimo rozvojovou osu Praha-Benešov-Tábor-České Budějovice. Strukturálně postižený a hospodářsky slabý region se v návaznosti na vymezené koridory dálnice D3 a Václavické spojky nenachází.

(18) Podporovat polycentrický rozvoj sídelní struktury. Vytvářet předpoklady pro posílení partnerství mezi městskými a venkovskými oblastmi a zlepšit tak jejich konkurenceschopnost.

Tématu rozvoje sídelní struktury věnuje 1. aktualizace ZÚR SK pozornost, protože fungující střediska osídlení hrají významnou roli jak v rozvojových oblastech a osách, tak i mimo ně. Ve Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území jsou uvažována centra osídlení s předpokladem kladného ovlivnění jejich rozvoje (viz též schéma Vliv dálnice D3 na rozvoj sídelní struktury).

(19) Vytvářet předpoklady pro polyfunkční využívání opuštěných areálů a ploch (tzv. brownfields průmyslového, zemědělského, vojenského a jiného původu). Hospodárně využívat zastavěné území (podpora přestaveb revitalizací a sanací území) a zajistit ochranu nezastavěného území (zejména zemědělské a lesní půdy) a zachování veřejné zeleně, včetně minimalizace její fragmentace. Cílem je účelné využívání a uspořádání území úsporně v nárocích na veřejné rozpočty na dopravu a energie, které koordinací veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území omezuje negativní důsledky suburbanizace pro udržitelný rozvoj území.

1. aktualizace ZÚR SK nemá vztah k této prioritě.

(20) Rozvojové záměry, které mohou významně ovlivnit charakter krajiny, umísťovat do co nejméně konfliktních lokalit a následně podporovat potřebná kompenzační opatření. S ohledem na to při územně plánovací činnosti, pokud je to možné a odůvodněné, respektovat veřejné zájmy např. ochrany biologické rozmanitosti a kvality životního prostředí, zejména formou důsledné ochrany zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Vytvářet územní podmínky pro implementaci a respektování územních systémů ekologické stability a zvyšování a udržování ekologické stability a k zajištění ekologických funkcí i v ostatní volné krajině a pro ochranu krajinných prvků přírodního charakteru v zastavěných územích, zvyšování a udržování rozmanitosti venkovské krajiny. V rámci územně plánovací činnosti vytvářet podmínky pro ochranu krajinného rázu s ohledem na cílové charakteristiky a typy krajiny a vytvářet podmínky pro využití přírodních zdrojů.

Vymezení koridoru pro dálnici D3 bylo provedeno s velkou snahou o minimalizaci negativních vlivů na přírodu, krajinu a hygienu životního prostředí. Projektant vycházel ze znalosti limitů a hodnot využití území i z výsledků vyhodnocení vlivů 1. aktualizace ZÚR SK na udržitelný rozvoj území včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí i evropsky významné lokality a ptačí oblasti.

Výsledkem je vymezení koridorů proměnné šířky dálnice D3 i Václavické spojky a do výrokové části 1. aktualizace ZÚR SK zařazení nových opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech zjištěných nebo předpokládaných záporných vlivů na životní prostředí - viz bod 5. článek (120), bod 9. článek (143) a bod 10. článek (191a) výrokové části 1. aktualizace ZÚR SK.

(20a) Vytvářet územní podmínky pro zajištění migrační propustnosti krajiny pro volně žijící živočichy a pro člověka, zejména při umísťování dopravní a technické infrastruktury. V rámci územně plánovací činnosti omezovat nežádoucí srůstání sídel s ohledem na zajištění přístupnosti a prostupnosti krajiny.

Tato priorita je směřována na podrobnější zpracování dokumentací než je úroveň zásad územního rozvoje.

V 1. aktualizace ZÚR SK jsou do výrokové části zařazena opatření pro zajištění migrační propustnosti krajiny pro volně žijící živočichy a pro člověka - viz bod 5. článek (120), bod 9. článek (143) a bod 10. článek (191a) výrokové části 1. aktualizace ZÚR SK.

(21) Vymezit a chránit ve spolupráci s dotčenými obcemi před zastavěním pozemky nezbytné pro vytvoření souvislých ploch veřejně přístupné zeleně (zelené pásy) v rozvojových oblastech a v rozvojových osách a ve specifických oblastech, na jejichž území je krajina negativně poznamenána lidskou činností, s využitím její přirozené obnovy; cílem je zachování souvislých pásů nezastavěného území v bezprostředním okolí velkých měst, způsobilých pro nenáročnou formu krátkodobé rekreace a dále pro vznik a rozvoj lesních porostů a zachování prostupnosti krajiny.

Návrh dálnice D3 ani Václavické spojky nevyklučuje využití navazujícího území pro zelené pásy při zachování prostupnosti území. V 1. aktualizaci ZÚR SK jsou do výrokové části zařazena opatření pro zajištění migrační propustnosti krajiny pro volně žijící živočichy a pro člověka - viz bod 5. článek (120), bod 9. článek (143) a bod 10. článek (191a) výrokové části 1. aktualizace ZÚR SK.

(22) Vytvářet podmínky pro rozvoj a využití předpokladů území pro různé formy cestovního ruchu (např. cykloturistika, agroturistika, poznávací turistika), při zachování a rozvoji hodnot území. Podporovat propojení míst, atraktivních z hlediska cestovního ruchu, turistickými cestami, které umožňují celoroční využití pro různé formy turistiky (např. pěší, cyklo, lyžařská, hipo).

1. aktualizace ZÚR SK navrhuje opatření pro zachování prostupnosti území, včetně prostupnosti pro turistické cesty (viz článek (191a) bod b). Dálnice D3 umožní zpřístupnění oblastí zajímavých pro cestovní ruch automobilovou dopravou.

(23) Podle místních podmínek vytvářet předpoklady pro lepší dostupnost území a zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury s ohledem na prostupnost krajiny. Při umísťování dopravní a technické infrastruktury zachovat prostupnost krajiny a minimalizovat rozsah fragmentace krajiny; je-li to z těchto hledisek účelné, umísťovat tato zařízení souběžně. Zmírňovat vystavení městských oblastí nepříznivým účinkům tranzitní železniční a silniční dopravy, mimo jiné i prostřednictvím obchvatů městských oblastí, nebo zajistit ochranu jinými vhodnými opatřeními v území. Zároveň však vymezovat plochy pro novou obytnou zástavbu tak, aby byl zachován dostatečný odstup od vymezených koridorů pro nové úseky dálnic, silnic I. třídy a železnic, a tímto způsobem důsledně předcházet zneprůchodnění území pro dopravní stavby i možnému nežádoucímu působení negativních účinků provozu dopravy na veřejné zdraví obyvatel (bez nutnosti budování nákladných technických opatření na eliminaci těchto účinků).

1. aktualizace ZÚR SK stanovila „Opatření pro předcházení, snížení a kompenzaci možných vlivů na životní prostředí“, které jsou zaměřeny na koridory pro navrhovanou dopravní infrastrukturu.

(24) Vytvářet podmínky pro zlepšování dostupnosti území rozšiřováním a zkvalitňováním dopravní infrastruktury s ohledem na potřeby veřejné dopravy a požadavky ochrany veřejného zdraví, zejména uvnitř rozvojových oblastí a rozvojových os. Možnosti nové výstavby je třeba dostatečnou veřejnou infrastrukturou přímo podmínit. Vytvářet podmínky pro zvyšování bezpečnosti a plynulosti dopravy, ochrany a bezpečnosti obyvatelstva a zlepšování jeho ochrany před hlukem a emisemi, s ohledem na to vytvářet v území podmínky pro environmentálně šetrné formy dopravy (např. železniční, cyklistickou).

Význam dálnice D3 pro obsluhu jižní části Pražského metropolitního regionu je zvýšený i proto, že v území jižně od Prahy bude využívána i hromadná autobusová doprava, neboť kvalitní železniční spojení v tomto koridoru není možné. Vedení hromadné autobusové dopravy by tak bylo z D3 směřováno do prostoru uvažovaného terminálu v prostoru obce Jesenice. Tento terminál (sledovaný v koncepci MetroBusu) by měl převzít podstatné zatížení z příměstského území.

(24a) Na územích, kde dochází dlouhodobě k překračování zákonem stanovených mezních hodnot imisních limitů pro ochranu lidského zdraví, je nutné předcházet dalšímu významnému zhoršování stavu. Vhodným uspořádáním ploch v území obcí vytvářet podmínky pro minimalizaci negativních vlivů koncentrované výrobní činnosti na bydlení. Vymezovat plochy pro novou obytnou zástavbu tak, aby byl zachován dostatečný odstup od průmyslových nebo zemědělských areálů.

Tato priorita je směřována na podrobnější zpracování dokumentací než je úroveň zásad územního rozvoje.

1. aktualizace ZÚR SK navrhuje opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci zjištěných nebo předpokládaných záporných vlivů na životní prostředí a jejich uplatnění v navazujících procesech zpracování ÚPD a při rozhodování v území o konkrétních záměrech a při sledování implementace zásad územního rozvoje - viz bod 5. článek (120), bod 9. článek (143) a bod 10. článek (191a) výrokové části 1. aktualizace ZÚR SK. Kromě toho je třeba uvést, že i ZÚR SK (2011) navrhuje další opatření, která zůstávají v platnosti.

(25) Vytvářet podmínky pro preventivní ochranu území a obyvatelstva před potenciálními riziky a přírodními katastrofami v území (záplavy, sesuvy půdy, eroze, sucho atd.) s cílem minimalizovat rozsah případných škod. Zejména zajistit územní ochranu ploch potřebných pro umístování staveb a opatření na ochranu před povodněmi a pro vymezení území určených k řízeným rozlivům povodní. Vytvářet podmínky pro zvýšení přirozené retence srážkových vod v území s ohledem na strukturu osídlení a kulturní krajinu jako alternativy k umělé akumulaci vod. V zastavěných územích a zastavitelných plochách vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání dešťových vod jako zdroje vody a s cílem zmírňování účinků povodní.

Tato priorita je směřována na podrobnější zpracování dokumentací než je úroveň zásad územního rozvoje. 1. aktualizace ZÚR SK navrhuje opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci zjištěných nebo předpokládaných záporných vlivů na životní prostředí a jejich uplatnění v navazujících procesech zpracování ÚPD a při rozhodování v území o konkrétních záměrech a při sledování implementace zásad územního rozvoje - viz bod 5. článek (120), bod 9. článek (143) a bod 10. článek (191a) výrokové části 1. aktualizace ZÚR SK. Kromě toho je třeba uvést, že i ZÚR SK (2011) navrhuje další opatření, která zůstávají v platnosti.

(26) Vymezovat zastavitelné plochy v záplavových územích a umísťovat do nich veřejnou infrastrukturu jen ve zcela výjimečných a zvláště odůvodněných případech. Vymezovat a chránit zastavitelné plochy pro přemístění zástavby z území s vysokou mírou rizika vzniku povodňových škod.

Koridory dálnice D3 i Václavické spojky respektují záplavová území.

(27) Vytvářet podmínky pro koordinované umístování veřejné infrastruktury v území a její rozvoj a tím podporovat její účelné využívání v rámci sídelní struktury. Vytvářet rovněž podmínky pro zkvalitnění dopravní dostupnosti obcí (měst), které jsou přirozenými regionálními centry v území tak, aby se díky možnostem, poloze i infrastruktuře těchto obcí zlepšovaly i podmínky pro rozvoj okolních obcí ve venkovských oblastech a v oblastech se specifickými geografickými podmínkami.

Při řešení problémů udržitelného rozvoje území využívat regionálních seskupení (klastrů) k dialogu všech partnerů, na které mají změny v území dopad a kteří mohou posilovat atraktivitu území investicemi ve prospěch územního rozvoje.

Při územně plánovací činnosti stanovovat podmínky pro vytvoření výkonné sítě osobní i nákladní železniční, silniční, vodní a letecké dopravy, včetně sítě regionálních letišť, efektivní dopravní sítě pro spojení městských oblastí s venkovskými oblastmi, stejně jako řešení přeshraniční dopravy, protože mobilita a dostupnost jsou klíčovými předpoklady hospodářského rozvoje ve všech regionech.

Důvodem 1. aktualizace ZÚR SK je doplnění Krajským soudem v Praze zrušených koridorů dálnice D3 a související Václavické spojky v jižní části Středočeského kraje. Tyto koridory jsou nezbytné pro zachování funkčnosti dopravní koncepce nejenom republikové s napojením na Rakousko (a dále na jih Evropy), ale i krajské. Jedná se tedy o naplnění této priority.

(28) Pro zajištění kvality života obyvatel zohledňovat nároky dalšího vývoje území, požadovat jeho řešení ve všech potřebných dlouhodobých souvislostech, včetně nároků na veřejnou infrastrukturu. Návrh a ochranu kvalitních městských prostorů a veřejné infrastruktury je nutné řešit ve spolupráci veřejného i soukromého sektoru s veřejností.

Priorita se týká zejména územních plánů obcí. V ZÚR jsou tyto požadavky stanoveny obecně – viz například priorita pro územní plánování kraje 07 a). 1. aktualizace ZÚR SK nemá přímý vztah k této prioritě.

(29) Zvláštní pozornost věnovat návaznosti různých druhů dopravy. S ohledem na to vymezovat plochy a koridory nezbytné pro efektivní integrované systémy veřejné dopravy nebo městskou hromadnou dopravu, umožňující účelné propojení ploch bydlení, ploch rekreace, občanského vybavení, veřejných prostranství, výroby a dalších ploch, s požadavky na kvalitní životní prostředí. Vytvářet tak podmínky pro rozvoj účinného a dostupného systému, který bude poskytovat obyvatelům rovné možnosti mobility a dosažitelnosti v území. S ohledem na to vytvářet podmínky pro vybudování a užívání vhodné sítě pěších a cyklistických cest, včetně doprovodné zeleně v místech, kde je to vhodné.

Priorita se týká zejména územních plánů obcí. Význam dálnice D3 pro obsluhu jižní části Pražského metropolitního regionu je zvýšený i proto, že v území jižně od Prahy bude využívána i hromadná autobusová doprava, neboť kvalitní železniční spojení v tomto koridoru není možné. Vedení hromadné autobusové dopravy by tak bylo z D3 směřováno do prostoru uvažovaného terminálu v prostoru obce Jesenice. Tento terminál (sledovaný v koncepci MetroBusu) by měl převzít podstatné zatížení z příměstského území.

(30) Úroveň technické infrastruktury, zejména dodávku vody a zpracování odpadních vod je nutno koncipovat tak, aby splňovala požadavky na vysokou kvalitu života v současnosti i v budoucnosti.

1. aktualizace ZÚR SK nemá přímý vztah k této prioritě.

(31) Vytvářet územní podmínky pro rozvoj decentralizované, efektivní a bezpečné výroby energie z obnovitelných zdrojů, šetrné k životnímu prostředí, s cílem minimalizace jejich negativních vlivů a rizik při respektování přednosti zajištění bezpečného zásobování území energiemi.

1. aktualizace ZÚR SK nemá přímý vztah k této prioritě.

(32) Při stanovování urbanistické koncepce posoudit kvalitu bytového fondu ve znevýhodněných městských částech a v souladu s požadavky na kvalitní městské struktury, zdravé prostředí a účinnou infrastrukturu věnovat pozornost vymezení ploch přestavby.

1. aktualizace ZÚR SK nemá přímý vztah k této prioritě.